

هرگاه در مسیری سرسبز سفر کردید، بهره ی شتر از زمین را به او بدهید (و بگذارید تا حیوان در حال حرکت بچرد) و چون در مسیری خشک و بی علف سفر کردید، او را تند برانید تا پیش از این که مغز استخوان حیوان، یعنی توان و نیرویش از بابت خستگی و رنج راه از میان برود، به مقصد برسید.

از ابوهریره رضی الله عنه روایت است که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند: «إِذَا سَافَرْتُمْ فِي الْخِصْبِ، فَأَعْطُوا الْإِبِلَ حَظَّهَا مِنَ الْأَرْضِ، وَإِذَا سَافَرْتُمْ فِي الْجَدْبِ، فَأَسْرِعُوا عَلَيْهَا السَّيْرَ، وَبَادِرُوا بِهَا نَفْيَهَا، وَإِذَا عَرَّسْتُمْ، فَاجْتَنِبُوا الطَّرِيقَ؛ فَإِنَّهَا طُرُقُ الدَّوَابِّ، وَمَاوَى الْهَوَامِّ بِاللَّيْلِ». «هرگاه در مسیری سرسبز سفر کردید، بهره ی شتر را از زمین به او بدهید (و بگذارید تا حیوان در حال حرکت بچرد) و چون در مسیری خشک و بی علف سفر کردید، او را تند برانید تا پیش از اینکه مغز استخوان حیوان، یعنی توان و نیرویش از بابت خستگی و رنج راه از میان برود، به مقصد برسید. و اگر شب در جایی توقف کردید، از اتراق کردن در راه پرهیزید؛ زیرا راه، گذرگاه حیوانات و در شب، محلّ گزندگان و حشرات است.»

[صحیح است] [به روایت مسلم]

حدیث مذکور به رعایت مصالح انسان ها و چهارپایان مورد استفاده ی آنها اشاره دارد؛ و رسول الله صلی الله علیه وسلم آداب مربوط به این موارد را به مسافران گوشزد می کند؛ به مسافری که سوار بر شتر یا الاغ یا قاطر یا اسب سفر می کند دستور می دهد مصلحت حیوان را در چریدن و طی کردن مسیر رعایت کند؛ چون در برابر آن مسئول است و مورد محاسبه قرار می گیرد؛ بنابراین اگر در ایامی مسافرت کرد که کشت و زرع و علف زیاد بود، باید با درنگ و بدون عجله حرکت کند تا اینکه سواری او نیز بچرد و از علف موجود استفاده کند. و اگر در روزهایی سفر نمود که کشت و زرع و علف کمتری بود، به اندازه ی توان حیوان با سرعت حرکت کند؛ تا حیوان خسته نشده و از پا نیفتد. همچنین رسول الله صلی الله علیه وسلم به مسافر امر می کند که اگر تصمیم اتراق و استراحت و خوابیدن در شب داشت، این کار را در راه انجام ندهد چون راه مسیر حرکت حیوانات مسافران و رفت و آمد آنها می باشد. و نباید آنها را از مسیرشان بازداشت و مانعی بر سر راه آنها شد. و از طرفی محل گذر حشرات و گزندگان سمی و دردگانی است که شب ها در مسیر راه حرکت می کنند.

<https://sunnah.global/hadeeth/fa/show/5961>